

U z n e s e n i e

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu: **J.**, advokát, **S.**, **X.**, vedľajší účastník na strane žalobcu: **A.**, **P.**, **X.**, obaja zast. JUDr. **M.**, advokátom, **T.**, **X.**, proti žalovanému: **K.**, **Š.**, **X.**, zast. JUDr. **S.**, advokátkou, **Z.**, **X.**, o zaplatenie 795 759 Sk istiny s prísl., na odvolanie žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave č. k. 39 Cb 64/99–129 zo dňa 19. januára 2006, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Bratislave č. k. 39 Cb 64/99–129 zo dňa 19.1.2006 **z r u š u j e** a vec **v r a c i a** tomuto súdu na ďalšie konanie.

O d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom krajský súd, ako súd prvého stupňa, žalobu o zaplatenie sumy 795 759 Sk titulom poistného plnenia zamietol a žalobcovi uložil povinnosť zaplatiť žalovanému súdny poplatok 31 890 Sk a trovy právneho zastúpenia v sume 67 769 Sk na účet jeho právnej zástupkyne do troch dní od právoplatnosti rozsudku. V odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že predmetom sporu je žalobcom uplatnené právo na zaplatenie sumy 795 759 Sk titulom poistného plnenia na základe rámcovej zmluvy – poistnej zmluvy č. 80-1107713, uzavretej medzi žalovaným a K..

Vykonaným dokazovaním súd zistil, že žalobca v rámci svojho oprávnenia poskytol vedľajšiemu účastníkovi nesprávnu informáciu, ktorá spočívala v nesprávnosti aplikácie Hospodárskeho zákonníka, podľa ktorého poistná zmluva v prípade nezaplatenia poistného nezanikala. Vedľajší účastník na základe zodpovednosti za spôsobenú škodu

túto požadoval na žalobcovi. Riešenie vyústilo v súdny spor, ktorý prejednal a rozhodol Okresný súd Bratislava II rozsudkom sp. zn. 20 C 17/98 zo dňa 5.2.1998, ktorý nadobudol právoplatnosť 28.4.1998. Žalobca vzhľadom k tomu, že bol poistený pre prípad zodpovednosti za škodu pri výkone funkcie komerčného právnikovi požiadal, aby do konania na Okresnom súde v Bratislave II vstúpil ako vedľajší účastník žalovaný, ktorý nereagoval na telefonickú ani písomnú výzvu. Žalovaný však nekonal, poistnú udalosť nelikvidoval a po žalobcovi požadoval doklady, ktoré súviseli s činnosťou vedľajšieho účastníka. Okresný súd Bratislava II vo veci rozhodol tak, že žalobcu zaviazal k zaplateniu istiny 795 759 Sk. Uvedený rozsudok bol žalovanému doručený dňa 15.6.1998 so žiadosťou o plnenie z poistenia zodpovednosti za škodu.

Na základe vykonaného dokazovania, súd dospel k záveru, že poškodeným nebola vo vzťahu k poistenému preukázaná výška škody. Konanie žalobcu súd považoval za účelové. Žalobcom podľa názoru súdu nebol preukázaný základ nároku na poistné plnenie. Na základe toho, nie je dané ani poistné krytie podľa zmluvných dojednaní v poistnej zmluve č. 80-1107713, ktorá bola uzavretá medzi žalovaným a K.. Žalovanému žalobca nepredložil žiadne doklady na požiadanie podľa čl. 3 ods. 16 písm. b/ predmetnej poistnej zmluvy. Zo strany poškodeného pána H. taktiež nebola vo vzťahu k žalobcovi preukázaná výška škody, pričom zo zaniknutej poistnej zmluvy pre nezaplatenie poistného, ktorú mal uzavretú pán H. v S. vyplývalo podpoistenie poistených zásob, čo je zákonný dôvod na krátenie poistného podľa § 798 Obč. zák. Preto súd žalobu zamietol ako podanú bez právneho dôvodu. O trovách konania rozhodol podľa § 142 ods. 1 OSP.

Proti tomuto rozsudku podal žalobca odvolanie. Vytýka súdu, že sa doteraz nevyšporiadal s upresnením petitu žalobného návrhu ani s návrhom na vstup ďalšieho účastníka do konania na strane žalobcu, čo sa podľa jeho názoru premietlo ako jeden z dôvodov v nesprávnom právnom názore súdu pri posudzovaní zásadných otázok pre rozhodnutie vo veci, a to pri posúdení existencie základu nároku na poistné plnenie a výšky škody. Ďalším dôvodom nesprávneho právneho posúdenia veci je, že súd nezistil skutkový stav veci, úplne a správne a ignoroval ustanovenia článkov poistnej zmluvy č. 80-1107713-0 a Všeobecných poistných podmienok a svoje rozhodnutie oprel o skutočnosti, ktoré nemajú oporu v dokázaných skutkových okolnostiach. Poukazuje

na to, že rozsah povinností je limitovaný už textom citovaných ustanovení zmluvy, najmä z nich nevyplýva iná povinnosť ako oznamovacia, teda nemá výslovnú povinnosť uvádzať adresu súdu, číslo konania alebo termín pojednávania, ani povinnosť navrhovať vstup poisťovne do konania ako vedľajšieho účastníka. Žalobca vyzval žalovaného, aby vstúpil do konania listom zo dňa 26.1.1998. Možnosť vstupu pre poisťovňu rieši aj článok III ods. 19, písm. a/ poistnej zmluvy. Osobitne zdôraznil znenie časti článku III ods. 16 písm. b/ poistnej zmluvy „poskytnúť... všetky jemu dostupné doklady...“. Žalobca túto povinnosť splnil listom z 26.8.1997. Ďalšie požadované doklady nemal a nemohol ich doložiť. Poukazuje aj na povinnosti poisťovne (žalovaného), ako pre ňu vyplývajú z článku III ods. 18 poistnej zmluvy, § 797 ods. 3 Obč. zák. a článku VI ods. 1 písm. e/ VPP. V súvislosti s uvedenými povinnosťami žalobcu a žalovaného na vzájomnú súčinnosť, poukazuje na záverečný odstavec formuláru „Oznámenie poistnej udalosti k poisteniu zodpovednosti za škody“ z 9.9.1996, ktorý žalobca doručil žalovanému, a ktorým ho výslovne splnomocňuje, aby za neho nároky s poškodeným prerokovala a vysporiadala. Žalobca má za nesporné, že žalovaný mohol a mal konať aj priamo s poškodeným, čo však neurobil a tiež neudelil žalobcovi žiadne pokyny ani požiadavky, ako to mal urobiť podľa článku III ods. 16 poistnej zmluvy a článku V ods. 1 písm. g/ VPP. Uviedol ďalej, že rozsudok Okresného súdu Bratislava I, sp. zn. 20C 17/98 zo dňa 5.8.1998, o ktorý žalobca opiera nárok na poistné plnenie, je rozsudkom na uznanie a žalobca v konaní uznal pohľadávku poškodeného, čo do dôvodu a výšky. Zo žiadneho predpisu či z poistnej zmluvy nevyplýva, že by poistený nesmel uznať pohľadávku poškodeného a tiež nebráni tomu, aby poisťovňa plnila za poisteného aj nárok takto uznaný. Takýto záver nepochybne vyplýva z výkladu článku I ods. 4 písm. e/ poistnej zmluvy, podľa ktorého „poistenie sa nevzťahuje na škody dobrovoľne uznané komerčným právnikom nad rozsah stanovený právnymi predpismi“. Žalobca neuznal výšku škody nad tento rozsah a opak nebol zo strany žalovaného dokázaný. Nesúhlasí s tvrdením súdu, že poškodený nedokázal vo vzťahu k poistenému výšku škody, resp. výška škody nebola doložená a preukázaná. Žalobca sa podrobne oboznámil s inventúrnymi súpismi ako aj s uzneseniami OV PZ-MO Petržalka Sever zo dňa 13.3.1996 č. OPZ-1763/PS-95, č. OPZ-1764/PS-95 a č. OPZ-1765/PS-95, preto mal výšku škody za dostatočne preukázanú a doloženú bez akýchkoľvek pochybností. Nič mu teda nebránilo, aby uznal nárok poškodeného ako nárok dôvodný a doložený v rozsahu stanovenom zákonom.

Žalovaný nedokázal v akom rozsahu sa mal žalobca uznaním pohľadávky poškodeného zaviazať nad rámec stanovený právnym predpisom.

Súd sa nezaoberal a nevysporiadal obranou žalovaného ani na žiadosť žalobcu, aby ustálil výšku škody uznanej „nad rámec...“, hoci odôvodnil zamietnutie žaloby aj akceptovaním tejto účelovej a nedoloženej obrany žalovaného. Základ nároku bol preukázaný. Je nepochybné, že K. uzavrela so žalovaným poisťovaciu zmluvu v prospech komerčných právnikov podľa § 794 Obč. zák. pre prípad zodpovednosti za škodu pri výkone povolania. Je nepochybné, že poisťovňa udalosť v zmysle predmetu poisťovnej zmluvy podľa článku I ods. 1 a 2 nastala. Žalovaný nedokázal žalobcovi, že by škodu spôsobil úmyselne. Je nepochybné, že poškodenému vznikla škoda v uplatnenej výške. Je nepochybné, že žalobca zodpovedá za škodu, ktorá poškodenému vznikla, pričom táto zodpovednosť žalobcu je koncipovaná na princípe objektívnej zodpovednosti.

Podľa článku I ods. 3 poisťovnej zmluvy a ust. § 822 Obč. zák. „... z poistenia zodpovednosti za škodu má poistený právo, aby v prípade poisťovnej udalosti poisťovateľ za neho nahradil škodu, za ktorú zodpovedá...“ a podľa článku I ods. 7 a ust. § 823 Obč. zák. „náhradu škody platí poisťovňa priamo poškodenému...“.

Žalovaný bol pasívny od oznámenia poisteného zo 4.2.1998 o tom, že sa proti žalobcovi vedie konanie na súde. Z dôvodu zavinenej pasivity žalovaného bola výška škody určená právoplatným rozsudkom a žalovaný bol povinný plniť poisťovné plnenie vo výške, ktorá bola takto ustálená právoplatným a vykonateľným rozsudkom Okresného súdu Bratislava II. Na základe uvedeného navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zrušil a vrátil vec súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 OSP), prejednal vec podľa § 212 ods. 1 OSP, bez nariadenia pojednávania podľa § 214 ods. 2 písm. e/ OSP. Zistil, že žalovaný uzavrel s K., Žilina rámcovú poisťovaciu zmluvu č. 80-1107713-0 zo dňa 7.10.1994, podľa § 794 Obč. zák., v prospech komerčných právnikov zapísaných do zoznamu vedeného komorou pre prípad zodpovednosti za škodu pri výkone povolania. Podľa čl. 1. bod 2 písm. a/, poistenie sa vzťahuje na všetky prípady zodpovednosti komerčného právnika z jeho podnikateľskej činnosti (§ 2 Obch. zák.), vyplývajúce najmä z ustanovení § 18 zákona č. 129/1991 Zb. Žalobca v rámci svojho oprávnenia poskytol I. dňa 8.8.1995 právnu konzultáciu vo veci včasného zaplatenia

poistného za poistnú zmluvu č. 746 566 675/28, ktorú menovaný uzavrel so S. s tým, že v prípade včasného nezaplatenia poistného sa síce dostane do omeškania, avšak predmetná poistná zmluva zostane v platnosti. Táto však v dôsledku nezaplatenia poistného ku dňu 28.8.1995 zanikla. Predmetom uvedenej poistnej zmluvy bolo poistenie zásob a zariadenia v prevádzkovej jednotke na P., z ktorej menovanému neznámy páchatel' v dňoch 11., 14. a 18.9.1995 odcudzil a zničil zásoby a zariadenia, pričom mu spôsobil škodu v hodnote 795 759 Sk. Vznik škody oznámil poškodený S., a. s., ktorá však plnenie z uvedenej poistnej zmluvy zamietla, z dôvodu jej zániku pre nezaplatenie poistného.

Na základe oznámenia S. k vzniknutým poistným udalostiam poškodený Ing. A. H. zistil, že došlo k zániku poistenia z dôvodu nezaplatenia poistného v zmysle § 801 Obč. zák. s účinnosťou od 28.8.1995. Z uvedeného dôvodu mu vznikla škoda, ktorú si uplatnil voči žalobcovi v konaní vedenom na Okresnom súde Bratislava II. Je nesporné, že poistná udalosť v zmysle poistnej zmluvy nastala. Žalobca opiera svoj nárok na poistné plnenie o rozsudok Okresného súdu Bratislava II sp. zn. 20C 17/98 zo dňa 5.2.1998. Ide o rozsudok na uznanie a žalobca v tomto konaní uznal pohľadávku poškodeného, čo do dôvodu a výšky. Rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 28.4.1998. Súd prvého stupňa návrh zamietol z dôvodov, že poškodeným nebola vo vzťahu k poistenému preukázaná výška škody. Žalobcom, podľa názoru súdu, nebol preukázaný základ nároku na poistné plnenie, a teda nie je dané ani poistné krytie podľa zmluvných dojednaní v poistnej zmluve č. 80-1107713, uzavretej medzi žalovaným a K.. Žalovanému žalobca nepredložil žiadne doklady na požiadanie podľa čl. 3 ods. 16 písm. b/ predmetnej poistnej zmluvy a zo strany poškodeného p. H. nebola vo vzťahu k žalobcovi preukázaná výška škody.

Podľa § 822 Obč. zák., z poistenia zodpovednosti za škody má poistený právo, aby v prípade poistnej udalosti poistiteľ za neho nahradil podľa zmluvných podmienok škodu, za ktorú poistený zodpovedá. Podľa bodu 14 poistnej zmluvy č. 80-1107713-0 zo dňa 7.10.1994, komerční právnicki sú povinní poskytovať poisťovní súčinnosť potrebnú na zistenie výšky škody a rozsahu plnenia poisťovne. Podľa bodu 15 písm. b/ uvedenej poistnej zmluvy, komerčný právnik je povinný bez zbytočného odkladu preukázateľne písomne oznámiť poisťovní, že poškodený proti nemu uplatnil právo na náhradu škody,

ktorú by podľa tejto zmluvy mala likvidovať poisťovňa, v tomto prípade je komerčný právnik povinný sa súčasne vyjadriť k základu a výške uplatnenej náhrady a podľa bodu d/, že poškodený uplatnil náhradu škody na súde alebo inom príslušnom orgáne. Podľa článku IV. bod 1, písm. i/ Všeobecných poistných podmienok (ďalej VPP), okrem povinností stanovených právnymi predpismi a vo všeobecnej časti VPP, je poistený povinný plniť ďalšie povinnosti uložené poisťovňou v poistnej zmluve, nesmie však celkove ani sčasti uznať alebo uspokojiť akýkoľvek nárok z titulu zodpovednosti za škodu bez predchádzajúceho súhlasu poisťovne.

Z obsahu spisu je zrejmé, že medzi K. a žalovaným bola uzavretá poistná zmluva podľa § 794 Obč. zák. v prospech komerčných právnikov pre prípad zodpovednosti komerčného právnika za škodu pri výkone povolania. Vzniká otázka, či rozsudok Okresného súdu Bratislava II sp. zn. 12C 17/98 zo dňa 5.2.1998 (žalobca v tomto konaní uznal pohľadávku poškodeného, čo do dôvodu a výšky) zakladá nárok na poistné plnenie voči poškodenému alebo je potrebné ho v tomto konaní skúmať. Odvolací súd je toho názoru, že uvedený rozsudok okresného súdu nezakladá bez ďalšieho žiadny nárok na poistné plnenie voči poškodenému a nemá taký charakter, aby bol ním súd viazaný. V tomto smere je potrebné skúmať, či vôbec vznikla poistná udalosť z poistnej zmluvy uzavretej medzi žalovaným a K. a následne potom skúmať, či žalobca pri vzniku poistnej udalosti (ak nastala) postupoval podľa povinností stanovených právnymi predpismi a Všeobecných poistných podmienok, ktoré tvoria neoddeliteľný celok poistnej zmluvy. V tomto smere nebolo súdom vykonané žiadne dokazovanie. Súd prvého stupňa sa nevysporiadal ani so zmenou petitu návrhu, ako ani určením okruhu účastníkov na strane žalobcu tak, ako to navrhol žalobca v podaní zo dňa 18.4.2001.

Vzhľadom na uvedené skutočnosti, odvolací súd podľa § 221 ods. 1 písm. h/ OSP napadnutý rozsudok zrušil a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie, v ktorom rozhodne aj o náhrade trov konania (§ 224 ods. 3 OSP).

P o u č e n i e: Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.

V Bratislave dňa 27. februára 2008

JUDr. Margita F r i d o v á, v. r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: